

Els peruans han tornat a escollir Alan García com a president del país. Tot i l'escàndol amb què va acabar el seu anterior govern a la segona meitat dels anys vuitanta, la societat peruana ha preferit arriscar-se a repetir els errors del passat abans que enfrontar-se amb la incògnita que suposava el candidat nacionalista Ollanta Humala. Enfront de la temptació de portar el Perú per la via de Bolívia i Veneçuela s'ha imposat el "mal menor".

Les multinacionals respiren

La victòria del candidat socialdemòcrata Alan García en la segona volta de les eleccions presidencials peruanes, celebrades el passat diumenge 4 de juny, o la derrota del nacionalista Ollanta Humala, depèn de com es miri, ha tranquil·litzat no tan sols els sectors conservadors del Perú sinó també les multinacionals que hi treballen. Entre aquestes, les empreses espanyoles, responsables d'un 20% del PIB peruà, veien amb molt temor que una victòria d'Humala pogués portar el Perú a seguir els passos d'Evo Morales, el president de Bolívia, cap a una nacionalització dels recursos naturals.

De fet, Humala, amb 45 escons dels 120 que té el Congrés peruà, s'ha convertit en el líder de l'oposició i ja ha anunciat que la seva formació, el Partit Nacionalista Peruà, continuarà promovent la revisió dels contractes amb les empreses estrangeres i, sobretot, les mobilitzacions contra el Tractat de Lliure Comerç; un acord que el Perú va signar recentment amb els Estats Units. Aquesta posició contrària a les relacions amb el Govern de George Bush, de fet, situa l'ara líder de l'oposició peruana dins la línia marcada pel president veneçolà Hugo Chávez. En aquest sentit, molts analistes polítics peruans han considerat que les declaracions de Chávez en favor d'Humala al llarg de la campanya electoral han estat una de les claus que ha afavorit la victòria d'Alan García. La ingerència de Chávez i el temor a la radicalització que representa Humala sembla que han portat molts votants de dreta, que en la primera volta van votar per la

Gairebé vint anys després, Alan García tornarà a ser president del Perú.

conservadora Lourdes Flores, a apostar per l'anomenat "mal menor" i donar la confiança a Alan García.

Victòria ajustada. En el moment de tancar aquesta edició, amb gairebé el 99% dels vots escrutats, Alan García havia obtingut el 52,4% del total dels vots, mentre que Humala es quedava amb el 47,4%. La participació en aquestes eleccions presidencials peruanes, ja sigui per la importància del moment o per l'obligatorietat del vot, ha estat molt elevada; gairebé del 90%. És per aquesta raó que, tan bon punt es van començar a conèixer els primers escrutinis, el líder de l'APRA, Alan García, davant d'un resultat que es preveia ajustat, va declarar que "no hi havia ni vencedors ni vençuts" i va

assegurar que proposaria un govern que fos el de "la concertació, el diàleg i el de l'obertura". A més, a l'hora d'analitzar les raons de la seva victòria, García va carregar contra Hugo Chávez. "El Perú ha estat contundent i ha rebutjat l'intent de penetració i dominació que aquestes eleccions comportaven; ha rebutjat el model militarista i retrògrad que ha pretès implantar a Amèrica del Sud."

Per la seva banda, el candidat nacionalista Ollanta Humala va reconèixer la seva derrota, tot i que va considerar que els resultats obtinguts per la seva formació significaven una "victòria social i política". Humala, a més, va llançar una crida a totes les forces d'esquerra i als moviments socials per crear un front comú contra García. En

Els peruans catalans voten amb normalitat i sense cues

Els peruans residents a Catalunya van poder votar sense haver de suportar les cues de la primera volta de les eleccions presidencials, celebrada el mes d'abril. "Aquesta vegada no hem tingut els problemes de la primera volta perquè hem corregit els errors. Hi ha el mateix nombre de taules, però hem obert més portes d'accés a l'interior", va explicar Augusto Thornberry, cònsol de Barcelona i organitzador de la votació a Catalunya. Els peruans cridats a votar Barcelona, els residents a tot Catalunya, eren 21.925, mentre que, segons fonts de l'ambaixada peruana, 1.483 havien de votar al País Valencià i 536 a les Illes. En general, els peruans que van votar a Barcelona reflectien perfectament la polarització que es va viure en aquestes eleccions. Així, Juan Enrique Herna, un dependent d'una drogueria de Barcelona, assegurava a EL TEMPS que preferia que guanyés la democràcia. "No vull que guanyi Humala; els països pobres necessiten la inversió estrangera. El meu vot no és el del mal menor, tot i que en la primera volta vaig votar per Flores", diu Herna. Una altra votant, Noely Barnuy, es declarava també partidària de Lourdes Flores. "No m'agrada ni Humala ni García. L'un és nacionalista i a l'altre ja el vam tenir, i el seu govern va ser un desastre", diu aquesta peruana que fa dotze anys que viu a Barcelona. Al pavelló de la Mar Bella de Barcelona els partidaris d'Humala també eren nombrosos. "Prefereixo que guanyi Humala, per-

Un peruà resident a Catalunya, amb la samarreta del Barça, es disposa a votar en la segona volta de les eleccions presidencials del Perú en el col·legi electoral situat al pavelló de la Mar Bella.

què és un candidat nou i cal donar-li una oportunitat. A García ja el coneixem i va fer un mal govern", diu Walter Rodríguez. Un altre votant que preferia la victòria d'Humala, Orlando Enciso, argumentava el seu vot d'una manera semblant: "Amb García ja sabem com van anar les coses. Vull que guanyi Humala, tot i que no veig bé que s'ajunti amb Chávez", explicava aquest votant. En el punt en què els votants consultats coincidien era en el fet de veure malament que el vot al Perú sigui obligatori. "No veig gens bé que el vot sigui obligatori, però si no ho fas, has de pagar una multa", es queixava Orlando Enciso.

queixava Orlando Enciso.

aquest sentit, Humala va anunciar que no felicitarà el guanyador. "No tinc confiança en el senyor García; ha estat el pitjor govern que hem tingut", va dir, referint-se al mandat de García entre 1985 i 1990 que va portar el país a una greu situació econòmica.

Govern de concentració. Els principals diaris peruans, en general conservadors, han destacat la victòria de García com un triomf de la democràcia enfront de l'extremisme. Així, segons un editorial del diari *El Comercio*, la victòria de García portarà estabilitat a la regió sud-americana, "amenaçada pel projecte chavista de fer xantatge amb els seus petrodòlars per incloure més països dins el tètric eix de Cuba, Veneçuela i Bolívia". Al-

guns analistes, en canvi, consideren que els resultats obtinguts per Humala han estat molt importants i, per aquesta raó, García ho haurà de tenir en compte. Així, Alberto Adrianzén, comentarista polític del diari *La República*, considera que si García vol fer un govern de dreta, s'equivoca. "El que ha de buscar és el consens, en cas contrari això pot desembocar en una crisi política; tots dos han de posar-se d'acord per superar la fractura social que reflecteix la votació", diu. Adrianzén, a més, considera que Humala no va guanyar la segona volta perquè no va dedicar prou temps a fer campanya a la capital, Lima. En una línia semblant, Enrique Bernales, polític peruà, opina que Alan García ha de fer un gran esforç per formar un govern

d'àmplia base, i assenyala que Humala té també una gran responsabilitat. La tasca d'Humala, a partir d'ara, ha de ser "convertir-se en l'oposició democràtica, en el contrapès que garanteixi la governabilitat", diu aquest expert.

De moment, Alan García, que prendrà possessió del càrrec de president del Perú el proper 28 de juliol, ha anunciat les primeres mesures de govern; entre aquestes, tal com va prometre durant la campanya, hi ha la revisió dels sous dels funcionaris i, sobretot, un increment de la seguretat, amb el trasllat de 15.000 policies que actualment fan tasques administratives a combatre la delinqüència al carrer.

Xevi Camprubí